

Таким чином, одним з дієвих напрямків протидії випадкам нелегального працевлаштування є посилення адміністративно-правових санкцій за порушення норм трудового законодавства відповідно до Європейських норм. Крім того, дієвим напрямком протидії нелегального працевлаштування буде підвищення прожиткового мінімуму для працездатних осіб, що відповідно до чинного законодавства не індексується та не відповідає економічним реаліям, та підвищення заробітної, оскільки в Україні рівень тінізації зайнятості населення суттєво впливає на економічну безпеку нашої держави.

Список бібліографічних посилань

1. Стратегія національної безпеки України: указ Президента України від 26.05.2015 р. № 287/2015 // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/287/2015/paran7#n7> (дата звернення 02.06.2017).
2. Кодекс законів про працю України : закон України від 10.12.1971 р. № 322-VIII. // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08> (дата звернення 02.06.2017).
3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування загальнообов'язкового державного соціального страхування та легалізації фонду оплати праці: закон України від 28.12.2014 р. № 77-VIII // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/77-19>
4. Про затвердження Положення про Державну службу України з питань праці: постанова Кабінету Міністрів України від 11.02.2015 р. № 96 // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/96-2015-п> (дата звернення 02.06.2017).
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Кодекс від 07.12.1984 № 8073-X // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10/page2> (дата звернення 02.06.2017).

Одержано 12.06.2017

УДК 342.9

Олена Сергіївна ПОЧАНСЬКА,

кандидат юридичних наук, доцент кафедри правового забезпечення господарської діяльності факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Харків;

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-3953-8660>

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ГРОМАДЯН, ЗАСУДЖЕНИХ ДО ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ШЛЯХИ РОЗВИТКУ

На сучасному етапі розбудови демократичної, правової, соціальної держави в Україні в межах європейського напрямку її розвитку першочергового значення набуває питання забезпечення прав і свобод особистості. Конституція України визнає людину, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпеку найвищою соціальною цінністю. Дотримання прав

людини є фундаментальною конституційною засадою в Україні, дія якої відповідно спрямовує всю сукупність суспільно-політичних відносин. Утвердження та забезпечення прав і свобод людини проголошуються головним обов'язком держави.

Надзвичайна значущість даного питання в сучасних умовах суспільного та державного розвитку зумовлює актуальність дослідження змісту і особливостей такого окремого аспекту проблеми захисту прав та свобод людини і громадянина, як питання адміністративно-правового забезпечення прав громадян, засуджених до позбавлення волі. Права громадян, засуджених до позбавлення волі, являють собою важливий елемент їх правового статусу. Реальність і гарантованість прав дають можливість підвищити ефективність діяльності установ і органів, що виконують покарання, забезпечити законність при виконанні кримінального покарання, а також належний рівень дисципліни і внутрішнього порядку в органах та установах виконання покарань в Україні.

Відповідно до норм чинного законодавства України, що закріплюють основи правового статусу громадян, засуджених до позбавлення волі, держава поважає і охороняє права, свободи і законні інтереси засуджених, забезпечує необхідні умови для їх виправлення і ресоціалізації, соціальну і правову захищеність та їх особисту безпеку. Засуджені користуються всіма правами людини та громадянина, передбаченими Конституцією України, за винятком обмежень, визначених Кримінально-виконавчим Кодексом, іншими законами України, та особливих обмежень, встановлених вироком суду. Правовий статус засуджених іноземців і осіб без громадянства визначається законами України, а також міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Правовий статус засуджених визначається законами України, виходячи із порядку і умов виконання та відбування конкретного виду покарання.

Закріплені в законодавстві України основи правового статусу громадян, засуджених до позбавлення волі, стають необхідною правовою основою щодо створення реальних можливостей для розбудови цілісної та якісної системи адміністративно-правового забезпечення прав громадян, засуджених до позбавлення волі. Забезпечення правового захисту громадян, засуджених до позбавлення волі, являє собою відповідну діяльність цілої низки суб'єктів – загальнодержавних органів влади, правоохоронних та контролюючих органів, зокрема і відомчих, місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та громадських суб'єктів, – спрямовану на охорону та захист, відновлення й відстоювання прав, свобод і законних інтересів засуджених, у тому числі за допомогою різних форм контролю (нагляду), застосовуваних у взаємозв'язку одна з одною.

Вихід на якісно новий рівень діяльності щодо адміністративно-правового забезпечення прав громадян, засуджених до позбавлення волі в Україні, потребує сьогодні вирішення комплексу завдань як на законодавчому, так і на організаційному рівні, переважна більшість яких пов'язана із

ще незавершеним процесом становлення сучасної правової системи в Україні. Як відзначають сучасні експерти, актуальним завданням сьогодні є розробка і сприйняття ідеї сучасної європейської доктрини прав та свобод людини і громадянина, відповідно до якої мають формулюватися нормативно-правові норми, у тому числі норми кримінального і адміністративного права, що обмежують засуджених у багатьох конституційних і цивільних правах та свободах.

Ефективне адміністративно-правове забезпечення прав громадян, засуджених до позбавлення волі в Україні, в сучасних умовах передбачає вивчення та застосування існуючого зарубіжного досвіду з даного питання. Сучасні міжнародні правові стандарти у даній галузі орієнтують вітчизняного законодавця на чітке закріплення та забезпечення ефективної реалізації прав громадян, засуджених до позбавлення волі. Сьогодні Україна є учасником численних міжнародних договорів, вона визнає низку резолюцій та рішень міжнародних організацій, в першу чергу ООН, з питань дотримання прав засуджених. Серед таких рішень варто назвати такі міжнародні документи, як Мінімальні стандартні правила поведінки з в'язнями, Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку, Звід принципів захисту всіх осіб, які піддаються затриманню чи ув'язненню будь-яким чином, Мінімальні стандартні правила Організації Об'єднаних Націй, що стосуються відправлення правосуддя щодо неповнолітніх («Пекінські правила»), Європейські пенітенціарні (в'язничні) правила та інші акти, що фіксують ті або інші параметри правового статусу осіб, які відбувають позбавлення волі та інші покарання, стосуються питань виправлення й соціального перевиховання, розміщення засуджених, управління установами пенітенціарної системи, встановлення основних адміністративно-правових форм і методів забезпечення, а також визначення організаційних засобів адміністративно-правового забезпечення прав громадян, засуджених до позбавлення волі.

Розвиток системи адміністративно-правового забезпечення прав засуджених, особливо в контексті зазначених вище міжнародних актів, є своєрідним показником бажання та можливості України дотримуватись прийнятих зобов'язань, що безпосередньо впливає на її загальний міжнародний авторитет. Більше того, як відзначають вітчизняні експерти, належне забезпечення основних прав людини під час відбування покарання у вигляді позбавлення волі нерідко стає умовою для розвитку ефективного міжнародного співробітництва в інших важливих для України сферах — економічній, оборонній, гуманітарній та ін.

В цілому можна відзначити, що сьогодні основні вимоги норм міжнародного права знайшли досить повне відбиття в національному законодавстві України, яке здебільшого відповідає параметрам, запропонованим міжнародними стандартами до поведінки з засудженими. Так, зокрема, з урахуванням сучасних вимог міжнародно-правових норм за останній час були внесені суттєві зміни до статей Кримінально-виконавчого Кодексу України,

а також цілої низки законів відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення виконання кримінальних покарань та реалізації прав засуджених», розроблено низку проектів змін до законодавчих актів України щодо адаптації порядку застосування окремих інститутів кримінального та адміністративного права до сучасних європейських стандартів та ін. Тож у цьому зв'язку основні проблеми функціонування та розвитку системи адміністративно-правового забезпечення прав громадян, засуджених до позбавлення волі в Україні, наразі вбачаються не стільки в принциповій відмінності вітчизняного законодавства від законодавства провідних європейських країн, скільки в проблемах його реалізації, обумовлених, зокрема, досить обмеженими економічними та соціальними можливостями країни, а також низьким рівнем правової культури.

Одержано 12.06.2017

УДК 347.998.8

Віталій Борисович ПЧЕЛІН,

*кандидат юридичних наук, доцент кафедри адміністративного права і процесу факультету № 3 Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Харків;
ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-9540-9084>*

ЩОДО СТАНУ МАТЕРІАЛЬНО-ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІВ СУДОВОЇ ВЛАДИ

На сьогодні можна стверджувати, що рівень фінансування органів судової влади є незадовільним. Зокрема, рівень фінансового забезпечення потреби судової системи України на 2016 рік складав 47,9 % від потреби в обсязі 11091 млн гривень. Тобто незадоволена потреба в бюджетних коштах на 2016 рік складала 5777,8 млн грн., а в 2015 році – 6097,0 млн грн при потребі – 10705,0 млн грн [1]. Законом України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» фінансування судової систем передбачено на рівні 8632,1 млн грн. [2], що не відповідає потребам декілька літньої давності. Наведена інформація свідчить про значне (майже 50 %) недофінансування судової системи протягом останніх років.

У контексті наведеного вище слід відмітити те, що сьогодні судова система як ніколи потребує належного фінансування в зв'язку зі здійснюваною судовою реформою. Законом України «Про судоустрій і статус суддів» від 2 червня 2016 року передбачено введення нових інституцій у судовій системі, реформування старих, значне збільшення фонду оплати праці суддів. Мова йде про запровадження Вищої Ради правосуддя, створення Єдиної судової інформаційної системи тощо. Як приклад, тільки створення Служби судової охорони за попередніми розрахунками потребує близько 1